No. 266

1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zaturdag 7 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — [illegible] wordt gemeld, dat het voor Vlissingen ter reede liggende [illegible] Triton, kommandant Van Son, zich naar Texel zal begeven; dat voorts de kapitein ter zee Courier dit Dubicart, kommandant van de bombardeerkorvet Medusa, op het fregat Eurydice zal overgaan en met dit schip de korvet Triton in de surveillance der reede voor Vlissingen zal aflossen; terwijl men van de boven-Schelde verneemt, dat de kapitein ter zee Lucas het eskader aldaar zal blijven kommanderen, doch na het vertrek van de Eurydice zijne vlag op eene van de raschepen zal hijschen.

— Uit Egmond aan zee schrijft men van den 3den dezer: » Het heeft aan den ijver en de onvermoeide zorgen van den heer A. van Lionen, plaatselijk bestuurder der Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij, welke met de bootsgezellen zelf de redding bestuurd heeft, mogen gelukken, om in den voornacht, tusschen den tweeden en 3den dezer, te redden kapitein C. K. Bock, met de geheele equipagie van zijn kofschip, komende van Liban, laatst van Texningen, met eene lading eiken balken en planken, gedestineerd naar Duinkerken. Het schip zelf is verbrijzeld."

— De fransche gezant aan het Petersburger hof, markies Maison, is Brussel gepasseerd, zich naar zijnen post begevende.

— Het hof van cassatie te Brussel heeft eergisteren, in openbare zitting, tot kandidaten, ter vervulling van een raadsheer-plaats, door het overlijden van den heer Garnier opengevallen, verkozen, de procureur-generaal bij het hof van appel te Brussel Cruts, en de kamer-president bij hetzelfde hof Calmeyn.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. 94 ½; Metall. 95⅞, ⅝; Braz. 67 ½; Sp. perpet. 59¼, ⅛; 3 pCt. 38 ½; Uitgest. 12,11⅝; Nap. 84 ½; Sicil. 90¼; Rom. L. 89¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den November.

Nog altijd blijft men in dezelfde onzekerheid omtrent de Spaansche aangelegenheden. De ministeriele dagbladen vermelden heden niet anders, dan dat de provincie Katalonie, volgens berigten van Barcelona van den 31sten October, en van Gironna van den 1sten dezer, volkomen rustig was, dat eene weinig beduidende opstand te Beryn, onmiddelijk was gedempt, en dat de kapitein-generaal Lander zich op reis had begeven, om het geregtelijk onderzoek, dat hier en daar tegen rustverstoorders moest gevoerd worden, met nadruk door te zetten. Als gerucht voegen zij er bij, dat op den 22sten October een dekreet te Madrid zoude zijn uitgevaardigd, waarbij de koninklijke vrijwilligers geheel werden ontbonden, en een ander, waarbij voor alle staatkundige misdrijven amnestie werd verleend.

Uit Bayonne schrijft men van den 30sten, dat aldaar eindelijk de brievenpost van Madrid van den 23sten was aangekomen, langs welken weg wordt niet gemeld. Ook waren de brieven niet rondgedeeld, zoodat men ook omtrent den toestand der hoofdstad even onzeker bleef. Van de bewegingen van het korps van den generaal Sarsfield was even weinig bekend, en men maakte daaruit op, dat hetzelve nog geen belangrijk voordeel had behaald.

Te Bayonne moeten zich een aantal vreemdelingen, meestal tot de uitgewekenen behoorende, bij de plaatselijke autoriteiten hebben vervoegd, om van paspoorten naar Spanje te worden voorzien. Aan de meeste is zulks geweigerd, en de overige zijn ook door de Spaansche bevelhebbers over de grenzen teruggewezen. Men zegt dat er stellige [illegible] om den generaal Mina, indien deze mogt beproeven in Spanje door te dringen, zulks te verhinderen, en dat in het algemeen alle de Spaansche uitgewekenen uit de zuidelijke departementen zullen verwijderd worden, zijnde de stad Angoulême aan de aanhangers van don Carlos, en de stad Cahors aan de liberalen tot verblijf aangewezen. Men zegt nog, dat de voormalige Spaansche minister de Calomarde, die zich in dit rijk ophield, geheel onverwacht is verdwenen, de minister opzettelijk kennis gevende, dat zijne tegenwoordigheid elders werd vereischt.

Er moet dezen nacht bij het ministerie een courrier uit Spanje zijn aangekomen, wiens depêches naar men verhaalt, welligt tot eene tweede zending, aan den heer Mignet op te dragen, aanleiding zullen geven.

— Het Journal des Débats schrijft heden:

» Wij vernemen dat de zending van den prins v. Schwartzenberg naar 's Gravenhage volkomen haar doel heeft bereikt. De kwestie van Luxemburg zal bij de Duitsche bondsvergadering overgebragt worden, en het Hollandsch gouvernement heeft besloten, daaromtrent het initiatief te nemen."

— De wapenschouwing der nationale garde, die heden morgen heeft plaats gehad, is vrij luisterrijk geweest. Men schat het getal dergenen die onder de wapenen zijn gekomen op 30,000 man; evenwel is dit niet van een geheel onpartijdige zijde.

— Het blijkt meer en meer, dat de beweging onder de bevolking van Colmar van eenen ernstigen aard is geweest. Onderscheidene huizen zijn geplunderd, en men heeft de menigte met moeite van het hotel der prefecture geweerd. De nationale garde is te vergeefsch onder de wapenen geroepen, en de rust is niet eerder dan den 29sten, door overmagt van het militair geweld, hersteld.

— Te Toulon is men, volgens berigten van den 27sten, steeds met de uitrusting van schepen bezig, welke bestemd zouden zijn om op de Spaansche kust eene demonstratie te maken, meer waarschijnlijk echter om de bezetting van Bugia op de Afrikaansche kust in haren hagchelijken toestand te hulp te komen.

— Sints eenige dagen zijn er allerlei geruchten omtrent de hertogin van Berry in omloop; volgens sommigen zoude zij eene nieuwe poging willen wagen, volgens anderen zich reeds werkelijk op Fransch grondgebied bevinden.

(Heden, uithoofde van den zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den November.

In den nacht van den 3den dezer is van de reede van Texel naar zee gedreven het schip de vrouw Sophia, kapitein H. L. Kok, naar Drobach gedestineerd.

Voorts is den 3den dezer, voor Texel, bij het dorp de Koog, gestrand, het engelsch brikschip Thomas Aire van Hastings naar New-Castle gedestineerd. De kapitein en de equipagie zijn geborgen; ook was men bezig de takelaadje van het vaartuig te halen; het vaartuig zelf, gelukkig slechts met ballast beladen, zal denkelijk verloren zijn.

— Volgens bijzondere berigten uit Frankfort, door een onzer bladen medegedeeld, wordt de aanvrage van Z. M. den koning nopens de Luxemburgsche kwestie thans bij de bondsvergadering behandeld en zou naar allen schijn toegewilligd worden, zoo dit niet reeds met de daad geschied was.

— In den ministerielen engelschen Globe, van zaturdag avond, bij buitengewone gelegenheid ontvangen, wordt het volstrekt bevestigd, dat de conferentie betreffende de hollandsch-belgische zaken, op dien dag aan het Foreign Office hare zittingen hervatten zoude.

— In den Courrier van Zaturdag leest men het volgende: Wij ontvangen bij voortduring uit 's Hage de bevestiging, van hetgeen wij reeds vroeger te kennen gaven, nopens de goede gevolgen, die waarschijnlijk uit de zending des prinsen van Schwartzenberg zullen voortspruiten. Gezegde prins wendde alle pogingen aan, om de dwaling uit den weg te nemen, waarin men verkeert, opzigtelijk de gezindheid en de bedoelingen van Oostenrijk en der overige groote noordsche mogendheden, met betrekking den nog onbeslisten staat van zaken tusschen Holland en Belgie.

— Luidens de engelsche bladen van Zaturdag ll. zou er in Engeland van wege het portugeesch gouvernement order zijn ontvangen, tot het staken voorloopig van verdere toezendingen van volk en krijgsbehoeften, ter ondersteuning van de zaak der jonge koningin, waarmede men tot dusverre zoo in Engeland als Schotland ijverig was voortgegaan. Voor deze verandering van besluit werd geene beweegreden opgegeven.

— Te Londen zijn dezer dagen eenige St. Simonisten aangekomen, welke reeds begonnen hebben hunne leer te verkondigen. Men gelooft echter niet, dat dezelve veel bijval zouden vinden.

— In de laatste helft der afgeloopen maand heeft men uit Engeland naar het vaste land voor eene waarde van 700,000 ponden sterlings of 8,400,000 guldens aan geld uitgevoerd. Volgens den Times is zulks het gevolg eener bankiers-speculatie, strekkende om de daling van de vreemde wisselkoersen tegen te houden.

— Het Antwerpsch Handelsblad behelst het volgende over den brief door de Gentsche fabriekanten in den *Messager de Gand* geplaatst.

» Wij moeten de aandacht onzer lezers op den brief door de Gentsche fabrikanten aan den *Messager* gerigt, bepalen. 't Is een stuk, 't welk de groote wonde, waaraan onze nijverheid lijdt, het gebrek namelijk van debouchés voor onze producten, bloot legt; 't is eene gedachte, om zoo te zeggen officiële tegenstelling van de hoogdravende verzekeringen der ministeriële drukpers over de tegenwoordige en toekomstige wonderen onzer herrezen nijverheid. De *Messager* zegt dat, na de logenstraffingen van de nijverheid, die van den grooten handel zullen volgen; onze confrater heeft gelijk, want de ziekte, die de eene doet kwijnen, ondermijnt den anderen; er komen nog wel een vrij groot getal schepen te Antwerpen aan, 't geen de dagbladen van de schatkist steeds stoffe geeft om daarin de sporen van eenen buitengewonen handelvoorspoed te vinden; maar men moet zich niet laten misleiden door den ophef, dien zij daarvan maken, en al bleven de engelsche en andere schepen onze markt en ons land ook met koopwaren overstroomen, blijft het niet te min onbetwistbaar, dat daar, waar debouchés ontbreken, er noch grooten handel noch verre buitenlandsche scheepvaart zou kunnen plaats vinden. Maar waartoe dienen de jammerkreten onzer industriëlen en reeders? ons gouvernement neemt den schijn aan van haar niet te hooren, en wanneer het zelfs al een aandachtig oor aan dezelve leende, zou het daarom niet te min buiten staat zijn, de kwalen, die men aantoont, te genezen. Wij vreezen dan ook wel, dat deze protestatie van onze zieltogende nijverheid geen anderen uitslag hebben zal, dan dat zij met te meer woede de onweerswolken, die wij boven de stad Gent zien zamenpakken, doe losbarsten. Er zal een zwaardere straf worden vastgesteld, voor die hatelijke Gentenaars, die openlijk durven verklaren, dat zij minder gelukkig zijn, dan het ministerie het zegt."

— Om een denkbeeld van het belang der Gentsche spinnerijen te geven vermeldt de Vlaamsche courant dier stad, dat er wekelijks voor een gewigt van 80,000 ned. ponden gesponnen garen uitgevoerd wordt, en dat zoo al het gesponnene door wevershanden moest gaan, er 20,000 stukken, elk meer dan van 60 ellen, zouden vervaardigd worden. Volgens de gewone schatting van uitgaven, zoo voor het spinnen als weven, zoude er voorts, ongerekend nog de kosten van de ruwe stof, de blekerij, het drukken en verwen, wekelijks 160,000 franken aan werkloon worden betaald.

— Het bestuur der domeinen in Frankrijk heeft dezer dagen een *algemeen overzigt van den franschen handel met zijne kolonien en de vreemde Staten* gedurende het jaar 1832 uitgegeven. Volgens dit overzigt heeft de algemeene buitenlandsche handel van Frankrijk, in het zelfde jaar bedragen, voor den invoer: 652,872,341 franken, en voor den uitvoer 696,282,152 franken. De invoer van de in Frankrijk verbruikte waren heeft bedragen eene som van 505,605,498 franken, en de uitvoer, alleen van fransche waren naar de kolonien en buitenslands, eene waarde van 507,414,974 fr. Het geheel bedrag der geïnde regten op de ingevoerde koopwaren is geweest 100,897,998 fr. en op de uitgevoerde koopwaren 1,431,477 fr. De algemeene beweging van de scheepvaart, heeft bedragen; voor het binnenkomen: 89,814 vaartuigen, houdende 3,586,156 tonnen en bemand met 418,841 man equipagie; en voor uitvaart: 86,770 vaartuigen, houdende 3,250,015 tonnen, en bemand met 397,652 man. Het geheel bedrag van het door den Staat betaalde voor den uitvoer van koopwaren, met genot van premien, heeft bedragen 23,985,658 fr. De suiker-uitvoer alleen heeft gekost 18,573,627 fr.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den November.

Na eene afwezendheid van tien maanden is Z. K. H. de Kroonprins van Beijeren op den 28sten october, van zijne reize naar Italien en de Levant, te Munchen terug gekeerd.

— In de vergadering der Keur-hessische standen is het op den 29sten en 30 october op nieuw tot eene botsing gekomen, met de regering. Naar de zitting haar einde naderde, hield men zich bezig met de beraadslaging over de instructien, die aan de permanente commissie der standen moesten worden achter gelaten. De inhoud dier instructien schijnt aan het ministerie te hebben mishaagd, immers deszelfs commissaris verzette zich daar tegen, en hield vol dat dezelve eerst dan van waarde konden zijn, wanneer het bestuur daaraan zijne goedkeuring had gegeven. Zulks gaf tot eenen ernstigen woordenstrijd aanleiding, ten gevolge van welke de zitting nog vrij onverwacht in den nacht van den 30sten op den 31sten werd gesloten.

— De standen van het Groot-hertogdom Hessen zijn gisteren ontbonden.

— Uit Napels schrijft men van den 19len october, dat aldaar het berigt van het overlijden van den Koning van Spanje eenen diepen indruk had gemaakt, en den prijs der fondsen merkelijk had gedrukt. Men was nog niet bekend met de houding, die het Napelsch gouvernement ten aanzien van het bestuur der Koningin Regentes zoude aannemen, en zelfs niet geheel zonder vrees dat de Koning, aan de beginselen, in het protest tegen de wijziging der erfopvolging aangenomen, getrouw zoude blijven, en gevolgelijk het bestuur niet zoude erkennen. Intusschen verzekerde men dat de Koningin Regentes eenen zeer roerenden brief aan haren doorluchtigen broeder had geschreven, waarin zij haren toestand als zeer moeijelijk afschilderde, doch tevens het stellig voornemen aan den dag leide, om de regten van haar kind met alle kracht en inspanning te verdedigen. — De geruchten dat er te Napels eene verandering van ministerie op handen was, hebben zich niet bevestigd.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Het aantal studenten aan de Universiteit te *Berlijn* neemt bij iederen cursus toe. Thans vooral bevinden zich vele vreemdelingen aan dezelve, zelfs *Noord-Amerikanen*. De *Russen*, die er studeren, staan onder een streng toezigt van de Russische legatie. — De bekende Tooneelspeler ALEXANDER bevindt zich thans te *Berlijn*, en zal van daar *Hamburg* en *Koppenhage* gaan bezoeken. Overal waar hij zijne vertooningen geeft, wordt hij met de levendigste toejuichingen ontvangen.

ITALIË. — In de eerste dagen van September zijn, als verbodene geschriften, op den Index geplaatst, behalve verscheidene, waarin godsdienstige geschilpunten worden behandeld, de volgende werken: *de l'irritation et de la folie par* F. J. V. BROUSSAIS; *Astronomia pel bel sesso di* GIROLAMO LA LANDE; *Storia d'Italia*, etc. *di* CARLO BOTTA; *l'Europa nel medio evo* etc. di ARRIGO HALLAM per M. LEONI; *the constitutional history of England, from the accession of Henry VII to the death of George IV*; *Compendio di storia fisica e morale dell' uomo del sig. Professore* G. GIUSEPPE VIREY etc.

RUSLAND. — De *Russische Invalide* behelst het volgend overzigt der Militaire scholen in *Rusland* gedurende het jaar 1831. De eerste militaire school in *Rusland* werd opgerigt in het jaar 1731 onder de regering van keizerin ANNA, en maakt thans het eerste kadettenkorps uit. Dertig jaren later werd de Artillerieschool ingesteld, welke thans het tweede kadettenkorps vormt. Van toen af groeide het aantal openbare inrigtingen voor militair onderwijs steeds aan. Het opperbestuur over dezelve is opgedragen aan den Grootvorst MICHAËL en aan eenen onder hem staanden krijgsschool-raad. De volgende tabel wijst de verschillende militaire scholen aan en het aantal leerlingen op dezelve in het jaar 1831:

Korps der Pages	168
Eerste kadettenkorps	697
Tweede kadettenkorps	702
Kadettenkorps van Paul	500
" " *Moscou*	638
" " Alexander	429
" " *Tamboff*	102
" " *Tula*	95
Adel-Regiment	897
School van *Neplujeff in Orenburg*	50
Hoogeschool der Ingenieurs	165
Artillerie-school	182
School voor de Vaandrigs en Onderofficieren van de Garde	102
Keizerlijk Lyceum van *Zarskojeselo*	50
	4,777

FRANKRIJK. — Eene belangrijke en zeer fraai uitgevoerde verzameling van Fransche Romances uit den tijd der middel-eeuwen ziet het licht, onder den titel van *le Romancero Français*. Men is dit werk verschuldigd aan de navorschingen van den Heer PAULIN PARIS, die uit onderscheidene Bibliotheken deze overblijfsels der Ridderorden heeft opgedolven, en niet alleen door eene smaakvolle keuze, maar ook door zeer uitvoerige verklaringen van alle min verstaanbare plaatsen, dit werk tot eene aangename en voor taal- en geschiedkundige lezers nuttige lectuur heeft gemaakt. — Het is een zonderling verschijnsel, dat een *Rus* als Zanger in de Italiaansche Opera te *Parijs* ten tooneele verschijnt, en er is een bijzonder talent noodig, om al de moeijelijkheden en vooroordeelen te overwinnen, waarmede hij te worstelen heeft. Dit heeft echter dezer dagen den Russischen tooneelspeler IWANOFF mogen gelukken, die in de *Anna Bolena* van DONIZETTI de rol van *Percy* tot volkomene voldoening en groot genoegen van het Parijsche publiek gegeven heeft.

BELGIË. — De koningin der Franschen heeft te *Parijs* op eene openbare verkooping een prachtig Handschrift van de *Cyropaedia* van XENOPHON doen koopen, tot een geschenk voor de Bibliotheek van Bourgondië te *Brussel*. 's Konings secretaris VAN PRAET heeft hetzelve, uit naam der koningin, aan den Bibliothecaris der [illegible] gezonden. Dit Handschrift heeft aan *Karel den Stoute* behoord, die het bestendig bij zich droeg,

doch het in den slag van *Nancy* met zijne overige bagaadje verloor. De bibliotheek der Hertogen van *Bourgogne* had tot heden te vergeefs de ijverigste pogingen in 't werk gesteld, om dit kostbaar Handschrift magtig te worden. Men dacht dat het te *Bern* schuilde, tot men later de zekerheid verkreeg dat het daar nimmer geweest was. Onze Bibliotheekbewaarder heeft zich van deszelfs echtheid overtuigd, door vergelijking met de oudste uitgaven en met andere handschriften van hetzelfde tijdvak; de schrijfwijze en schoone miniaturen, die het bevat, komen daarmede ook volkomen overeen.

NEDERLANDEN. — Men schrijft uit *'s Gravenhage*: Aan de beminnaars der toonkunst hier ter stede, staat eerlang weder een groot genoegen te wachten. De Heer ALOYS SCHMITT, een der meest beroemde thans levende virtuosen op de Piano-forte, en ook als Componist zeer gunstig bekend, zal binnen weinige weken deze residentie bezoeken en zich, in het openbaar doen hooren. Bij den meer en meer toenemenden kunstzin der ingezetenen van deze residentie twijfelen wij niet, of de Heer SCHMITT zal alhier een uitstekend onthaal genieten, waarop zijne buitengewone talenten hem bijzondere aanspraak geven. — Op den 11den dezer maand zal te *Leyden*, door de Boekhandelaren LUCHTMANS, in het openbaar worden verkocht de fraaije en in het vak der oude letterkunde zeer rijke Bibliotheek, nagelaten door wijlen den verdienstelijken J. KAPPEYNE VAN DE COPPELLO, in leven Rector der Latijnsche scholen te *'s Gravenhage*, met welker verzameling hij van zijne vroege jeugd zich heeft bezig gehouden, en uit welker keurigen inhoud de man kan gekend worden, wiens dood allen betreuren, die prijs stellen op den bloei der wetenschappen en letteren.

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

In de Noord-Brabandsche Courant van den 31sten October 1833, nº 131, bevindt zich een brief, dd. 25 October 1833, door een zich noemend *Vriend van Billijkheid en Regtvaardigheid*, geschreven over het onderwerp: Huisvesting van Officieren bij het Leger te Velde.

Indien de schrijver van bovenaangehaalden brief waarlijk een Vriend van Billijkheid en Regtvaardigheid is, dan zal voorzeker dit geschrift hem uiterst welkom wezen, omdat ik niets anders op het oog heb, dan den Vriend van Billijkheid en Regtvaardigheid nader de waarheid toe te lichten, en de vreedzame ingezetenen van het lijdzame Noord-Braband te behoeden voor een verkeerd en ongegrond begrip hunner wezenlijke regten.

Er is geen regel zonder uitzonderingen, en het is dus niet geheel onnatuurlijk, dat onder HH. Officieren van de Nederlandsche armee een enkele gevonden wordt, die van de algemeene regtschapenheid en regtvaardigheid afwijkt; en zulke uitzonderingen op den regel zijn in de daad zeer te bejammeren; doch of de door den schrijver bedoelde Officier zijne vordering wel op art. 77 heeft gegrond, is zeer te betwijfelen. Art. 77 toch is getrokken uit het Reglement van Huisvesting of Kasernering en kan derhalve nimmer op de *Kantonnementen* worden toegepast, dewijl er ten dien einde een afzonderlijk voorschrift bestaat, onder de benaming van *Provisioneel Reglement op de Monsteringen, Betalingen en Administratie der Landmagt*, hetwelk in art. 4 van het Marsch-Reglement, gearresteerd bij besluit van den 3den Augustus 1814, nº. 33, aangehaald wordt, als in vigueur te zijn, met uitzondering van art. 141 en 142, welke beide art. zijn gealtereerd en hetwelk voorkomt onder de rubriek van den *Bijslag op marsch en in de kantonnementen*.

Art. 66 van bovengemeld Reglement op de monsteringen enz., bepaalt in de 2de §, letterlijk: » De officieren (wel te verstaan in de kantonne- » menten) zullen alleen aanspraak hebben op vrij logies, vuur en licht, en » overigens voor hun onderhoud zelve moeten zorgen".

Mij dunkt, dit art. is vrij afdoende; maar de schrijver van voormelden brief, spreekt van een besluit van Z. Exc. den Heere Directeur-Generaal van Oorlog, dd. 1 December 1832, nº. 52, ten gevolge waarvan HH. Officieren wel degelijk worden verpligt voor vuur en licht te betalen.

Wonderlijk! Wonderlijk! In het laatste der dagen zult gij vreemde gezichten zien! Er bestaat dan een besluit van de hooge Militaire Autoriteit, den Heere Directeur Generaal van Oorlog, hetwelk noch bij de korps-kommandanten, noch bij de korpsen bekend is! Neen, indien ik onbescheiden wilde zijn, dan zoude ik het bestaan van zoodanig een besluit loochenen: thans vergenoeg ik mij slechts met te zeggen, dat ik mij, op goede gronden van de waarheid niet overtuigd houde.

Wat aangaat het gesteun, dat de HH. Officieren ook tot betaling van kamerhuur zouden verpligt zijn, is onzin.

Er ligt ook iets vreemds in, dat onze Vriend van Billijkheid en Regtvaardigheid art. 77 later ten zijnen voordeele bezigt, terwijl hij veronderstelt, dat de Officier, die van art. 77 gebruik wil maken, zich-zelven verre vergeet; doch ik betwijfel of eenig Vaderlandsch Officier zich wel zoo verre zal vergeten, als de schrijver meent, want welligt heeft hij dien Officier verkeerd begrepen, of zijne gezegden verkeerd uitgelegd, echter ter goeder trouw; want, anders was de man geen Vriend van Billijkheid en Regtvaardigheid!

Hoe is het mogelijk, dat men het op mijne beurt met verwondering? Of heeft de schrijver een zeer bekrompen verstand en kennis? Of behoort hij ook onder de uitzonderingen, die er ook zekerlijk bestaan ten aanzien van de vreedzame en lijdzame Noord Brabanders? Of liever, met andere woorden, is hij een dier kleingeestigen, die hun vernuft scherpen, om het ware te bewimpelen en, door trots opgeblazen, onrust te verwekken, waar vrede wonen moest? Wat toch anders is het doel van zoodanig een briefschrijven, dan tweedragt te verwekken, tusschen de Burgers en de Verdedigers van het Vaderland, die toch zeker niet weinig opofferen, maar, zoowel de regten van de Noord-Brabandsche Ingezetenen, als die van het geheele volk en van den troon, verdedigen? Want alléén, om 's Lands regt houden de Troepen, zich in deze grensprovincie gekantonneerd; en daar eene goede krijgstucht steeds onderhouden wordt, is het dwaas te zeer te klagen.

Ik geloof wel, dat de tijden drukkende zijn, doch deelt daarin niet geheel het Vaderland? en is het niet tevens waar, dat het nog eene vraag blijft, of de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden van ons geliefd Vaderland, voor de Ingezetenen van het platte land dezer Provincie, voordeelig of onvoordeelig is? Welk een vertier en handel toch leveren de tegenwoordige tijden voor deze provincie niet op?

Het kan immers ook niet onverschillig zijn, of er in eene provincie eenige duizende menschen meer leven, of niet? te meer, daar het eene bekende waarheid is, dat de uitbetaling voor huisvesting en voeding steeds geregeld plaats heeft, en dat H. H. Officieren, voor alles wat zij genieten, kontant voldoen.

Dit nu, Mijnheer de Redacteur! meende ik onpartijdig aan den briefschrijver te moeten mededeelen, ten einde te voorkomen, dat het inprenten van een verkeerd begrip hunner regten de vreedzame ingezetenen zoude nopen, weigeringen te doen, welke niet in den geest der Regering zijn, en waaruit groote botsing zoude kunnen ontstaan.

Een Nederlandsch Officier, even zoo groot Vriend van Billijkheid en Regtvaardigheid, als Vijand van List en Huichelarij.

LIEFDE GIFTEN,

bij de ondergeteekenden ontvangen, ten behoeve van den ongelukkigen Kanonnier STURM, die op den 2. Augustus ll., nabij *Axel* in *Zeeuwsch-Vlaanderen*, door het onverhoeds losbranden van het geschut, zijne *beide Armen* verloren heeft.

Van den Staf der 1ste afdeeling Noord-Hollandsche Schutterij, tot de 1ste brigade der reserve-divisie behoorende. . .	*f.* 28,00.
Van het 1ste bataillon van gezegde afdeeling.	» 113,50.
	f. 141,50.
Bedrag der vorige opgaven. . . .	» 174,42.
ZOODAAN . . .	*f.* 315,92.

BREDA, den 6. November 1833.

BROESE & COMP.

BELANGRIJKE AANKONDIGING.

Uit achting voor mijne oude brave Moeder en overige Familiebetrekkingen, vinde ik mij verpligt, het volgende openlijk en naar waarheid te verklaren:

1º. Ik ben Roomsch Katholijk Priester en *niet gesuspendeerd.*

2º. Ik heb geene belijdenis bij de Protestanten gedaan, en er zelfs niet aan gedacht.

3º. Er bestaat geen plan, geen afspraak, hoe ook genaamd, om dezen stap te doen.

4º. Ik ben geen schrijver: noch van de *R. K. Kerk in Oud Nederland gelijk zij is, zijn kon, en zijn moest,* noch van de *Bijdragen enz.*, noch van het stukje, geteekend X, noch van *geene wederlegging enz.*; alleen heb ik ter mijner verdediging geschreven: *aanmerkingen op het stukje, Gerust-stellingen.*

Ik houde derhalven allen, zij mogen Geestelijken of Leeken zijn, voor lasteraars, eerroovers en liefdeloozen, die mijne oude brave Moeder met bovenstaande geruchten verontrusten; waarschijnlijk wilden zij eene zwakke Vrouw met hunne pijlen treffen, waarvoor ik, hunne pogingen belagchende, boven hun bereik stond.

De R. K. Aalmoezenier bij de 2de Divisie Infanterie,

A. HEYMOOLEN.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 5den November.*

NEDERLANDEN. pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ uur.*	pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ uur.*
Werkel. schuld 2½	$49\frac{1}{8}$	$49\frac{7}{16}$	$49\frac{3}{8}$	Cert. dito 18[illegible] 5	$91\frac{3}{4}$	$91\frac{7}{8}$	$91\frac{3}{4}$ a $\frac{7}{8}$
Dito dito 5	$93\frac{3}{8}$	$93\frac{7}{16}$	$93\frac{7}{16}$	Obl. te London. 5			
Uitgestelde dito . . .	$1\frac{3}{16}$			Certif. te Hamb. 5	$91\frac{7}{8}$		
Kansbill. dito. . . .	22	$22\frac{3}{16}$	$22\frac{3}{16}$	Inschrijv. Assig. 6	$65\frac{1}{4}$		
Amort. Syndic. . 4½	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{3}{8}$	$87\frac{3}{16}$	Certificat. dito. . 6			
Dito dito . . 3½	$70\frac{3}{4}$	$70\frac{3}{8}$	$70\frac{3}{16}$	POLEN.			
Schatkistbiljett. . 6	$102\frac{3}{8}$	$102\frac{1}{2}$	$102\frac{1}{2}$	Aand. Loot. fl. 300.			
Oorlogslasten. . . 5	$100\frac{5}{8}$	$100\frac{1}{4}$		PRUISSEN.			
Leening 1831. . . 6	$102\frac{3}{8}$			Dito dito fl. 50. . .	$89\frac{3}{4}$		
Handel-Maats. . 4½	$94\frac{3}{8}$	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{1}{4}$	OOSTENRIJK.			
FRANKRIJK.				Dito dito *f* 100. .			
Inschr. Grooth. 3				Dito dito » 250. 4			
ENGELAND.				Metalliek 5	$92\frac{3}{8}$	$92\frac{7}{16}$	$92\frac{7}{16}$
Dito per 12 Aug. 3	88			Dito Lond. gen. 5	$92\frac{3}{8}$		
SPANJE.				Dito 2½			
Certificat. Amst. 5	59	$59\frac{1}{4}$	$59\frac{1}{8}$	Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito *f* 1000 . . . 3	38	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{4}$	Dito 4			
Uitges. 3 pc. Sch. 5	$12\frac{3}{8}$			Cert. Stadsh. dit. 2½			
Cort. Bons. Lond. 5	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{1}{4}$	$18\frac{1}{4}$	Ween. Bankact. 3			
NAPELS.				DENEMARKEN.			
Certificat. *L & B* 5				Leening te Lond. 3			
Dito *Falc. & C.* 5				BRAZILIEN.			
Leen. Lond. *R.* . 5	$90\frac{1}{8}$			Dito *Rotschild.* 5	$67\frac{1}{4}$		
RUSLAND.				GRIEKENLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 . 5	101			Dito te London. 5			
Dito dito 1828/29 . 5	$101\frac{3}{8}$	$101\frac{5}{8}$	$101\frac{1}{2}$				

*** Het Gemeente-Bestuur van *Terheyden*, brengt ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat de gewone VETTE BEESTENMARKTEN alhier dit jaar zullen gehouden worden op den 14den en 21sten dezer maand.

Terheyden den 6den November 1833.

Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
C. A. SEGERS.

Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris
C. ROMME.

*** Sedert den 20sten October, is er op den weg tusschen Breda en Terheyden verloren, een GOUDEN SIGNETRING, met een stuk van een GOUDEN HORLOGIEKETTING; die het terug brengt bij de Uitgevers dezer, zal edelmoedig naar de waarde beloond worden.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Beleen- en Leenbank te *Breda*, zal op last der Commissie van Administratie derzelve Beleen-Bank, op *Woensdag den* 11e *December* aanstaande, aanvangende des morgens ten tien en des namiddags ten twee ure, aan het Lokaal der Bank in het openbaar doen verkoopen:

De verstane PANDEN van de maanden *Julij*, *Augustus* en *September* 1832. Zullende de Goederen daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de Verkoopbaar vervallen Panden kunnen lossen of daarvan de Interessen afzuiveren, voor of uiterlijk op dingsdag den 3e December te voren.

Breda den 5e *November* 1833.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

. Door toeval *uit de Hand te Koop*, eene nette en zindelijke APOTHEEK, met deszelfs Flesschen, Toonbank, Mortieren en eenige Boeken; — te bevragen bij P. SONNEVELD Postmeester te *Willemstad*. Brieven *franko*.

. Wij hebben de eer, onze Begunstigers en het geëerde Publiek te informeren, dat wij ontvangen hebben, een schoon Assortiment *Fransche en Engelsche* effen en gebloemde MERINOSSEN, Dames MANTELS van Parijs, en andere Stoffen tot dien einde, als: effen en gebloemde DRAPINETS, DAUPHINET en CIRCASCIENNEN, enz., enz., ook gebrocheerde THIBETS-VESTEN voor Heeren, alsmede alle soorten van PELTERIJEN, Sr. CHILLA, PETITGRIS, MARTER, SENIOT, RABIT, DONSEN en ASTRAGANT, voor Heeren MANTELS.

's Hertogenbosch, den 4 November 1833.

STAELENBERG LEMMENS en ENGELER.

Publieke Verkooping

VAN EEN PARTIJ EXTRA

ZWARE EIKEN-, BEUKEN-, ABEELEN- EN DENNEN

BOOMEN.

De Notaris *VAN RIET*, residerende te *Deurne*, zal, voor zijne Principalen op Maandag den 11den November 1833, des morgens om negen ure te beginnen, op het Gehucht, genaamd *den Heitrak*, onder *Deurne*, publiek en aan de meestbiedende verkoopen:

Circa 150 stuks zware EIKEN BOOMEN, geschikt voor allerlei Molenwerken, Timmer- en Knothout, en waaronder Molenstanders, Molenassen en Oliepalen; benevens eenige zware BEUKEN- en ABEELEN BOOMEN en verder Klompmakershout; mitsgaders een partij voor allerlei Timmerwerk geschikt en zware DENNEN.

SCHOUWBURG TE BREDA.

MET HOOGE GOEDKEURING.

Het Gezelschap Operisten van *Amsterdam*, onder Directie van *J. H. DESSAUR*, zal het genoegen hebben te vertoonen: Op Vrijdag den 8sten November 1833, DIE DIEBISCHE ELSTER (*De Ekster en de Dienstmaagd*) groote vermaarde geschiedkundige Opera in vier bedrijven, naar het Italiaansch *La Gazza Ladra*, muzijk van *Rossini*.

Het plan van Abonnement voor *twaalf Representatien*, ligt ter lezing in de Koffijkamer van den Schouwburg.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office, voor Passagiers en Goederen.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company, in bovengemelde Dienst, vertrekken geregeld iederen Woensdag en Zaturdag van *Londen* en *Rotterdam*.

De prijzen der plaatsen zijn: in de Eerste Kajuit £ 3, en in de Tweede Kajuit £ 2.

Het vertrek van *Rotterdam* is bepaald op:

Zaturdag den 9. November, des morgens ten 9 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten voornd. W. SMITH & COMP. en H. A. VAN ES.

VERKOOPING VAN
BOEKEN, PRENTEN, ATLASSEN,
ZEE-, LAND- EN RIVIERKAARTEN,

WAARONDER ZELDZAME:

Almanakken van Heeren, Schulpen, Log-, Gedenk-Penningen en Noodmunten, alsmede Nederl. en vreemde Munten, waaronder zeldzaam voorkomende; ook nog Violen, 1 Dwarsfluit, 2 Scheeps-Compassen enz. enz. — Breeder bij Catalogus, te bekomen voor 10 cents, bij den Boekhandelaar J. VAN DER WAL, te *Gorinchem*, alwaar de verkooping zal worden gehouden, den 11den November 1833 en volgende dagen. Aanvrage om den Catalogus *franco*.

. Bij W. A. OUKOOP, Stads-Drukker te *Breda*, is van de pers gekomen:

POËSIES PAR MADEMOISELLE H. VAN DEN BERGH, *f* 1.

Gemelde Boekdrukker voornemens zijnde, nog in den loop van dit Jaar eene fraaije verzameling van uitmuntende WERKEN in alle vakken van Kunst en Wetenschap te verkoopen, zoo wordt ieder uitgenoodigd, die daartoe nog Boeken zou willen bijdragen, hem hiervan onverwijld toezending te doen, dewijl de Catalogus reeds voor de pers gereed ligt.

. Bij J. FRANK, Boekhandelaar te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

HET OPROER IN DE CEVENNES. Een Roman, naar het Hoogduitsch, van LUDWIG TIEK. Eerste deel, in 12°. in twee Afleveringen. *f* 3,50.

Duitschland heeft het heerlijke voortbrengsel van TIEK's verrast weten te schatten, en den Schrijver wezenlijk toegejuicht; daarom werd het wenschelijk dat er eene Hollandsche vertaling van bezorgd wierd, en deze proeve brengt de Uitgever met vertrouwen onder de oogen van het Nederlandsch publiek. Het tweede deel, waarmede deze Roman zoover vertaald is, als TIEK dien tot nu toe afgewerkt heeft, zal weldra volgen.

. Op den 5den November 1833, is door BROESE EN COMP., te *Breda*, aan het Edel Achtbaar Bestuur hunner woonplaats ter Vertaling in het *Nederduitsch* aangeboden:

AVANT-POSTES DE CAVALERIE LEGÈRE. *Souvenirs par* F. DE BRACK, *élève de l'école Militaire de Fontainebleau, Officier d'Avant-Postes sous les generaux Lasalle, Montbrun, Pajol, Colbert, Maison, et Officier de l'ex-garde Impériale.*

Bij bovengemelden is tevens verkrijgbaar:

Atlas de l'Europe, à l'échelle de 1/600,000 (projection modifiée de Flamsteed). Cet ouvrage sera composé de 165 feuilles, divisées en 41 livraisons, au prix de 7 fl. 50 c. chaque livraison. *f* 7,50.

Atlas Universel de géographie physique, politique, statistique, à l'échelle de 1/1,641,836, ou d'une ligne par 1,900 toises; cet ouvrage est composé de 400 cartes reliées en 8 vol. in-fol. Prix « 250.

Carte de l'Allemagne, comprenant les divers Etats de l'Allemagne, la Prusse, la Pologne, une grande partie de l'empire d'Autriche, de la Suisse, 20 feuilles grand impérial. Prix « 24,00.

Carte des Iles Britanniques, comprenant l'Angleterre, l'Ecosse, l'Irlande, les îles Orcades et les Hébrides et Shetland, 8 feuilles gr.-im. Prix « 9,50.

Carte d'Espagne, du Portugal et des îles Baléares, en 16 feuilles gr.-imp. Prix « 19,00.

Carte de la France, divisée en départemens et en arrondissemens, 12 feuilles. Prix « 14,00.

Carte d'Italie, à l'échelle de 1/600,000, comprenant le royaume des Deux-Siciles, les Etats de l'Eglise, la Toscane, le Lombard-Vénitien, les Etats Sardes, les duch. de Parme et de Plaisance, Modène, Massa-Carara et la Corse, 16 feuilles. Prix « 18,00.

Carte de la Belgique, d'après Ferraris, en 42 feuilles. Prix « 25,00.

Nouvelle carte de la Hollande, d'après Krayenhoff et les meilleures cartes connues, 24 feuilles. Prix « 14,40.

Plan de la Citadelle d'Anvers, assiégée par l'armée française, sous les ordres du maréchal Gérard, et prise le 23 decembre 1832, après 24 jours de tranchée, dressé par les officiers du genie. Prix « 3,00.

Carte Topographique des rives de l'Escaut occidental et du canal de Gand à Terneuzen, indiquant les polders, digues, écluses, wateringues, ainsi que les limites des Flandres et de la Zélande, par A. E. G. 1832, très-grand format. Prix « 4,00.

Carte Administrative et Industrielle de la Belgique, en 4 feuilles, format atlantique. Prix, *f* 4. Collées sur toile, dans un étui, *f* 6,50. Cette carte contient l'hydrographie, les canaux et les routes, les relais de postes, l'indication des moulins, et les renseignemens sur les mines et carrières que l'on a pu recueillir jusqu'à ce jour. Cette carte se vend également coloriée suivant les divisions administratives, judiciaires, ecclésiastiques, des mines, des anciens départemens, etc.

Carte Administrative et Industrielle de la Hollande, en 4 feuilles, format atlantique. Prix, *f* 4. Collées sur toile dans un étui, *f* 6,50. Cette carte contient l'hydrographie, les canaux, les routes, les relais de postes, l'indication des moulins, etc.

Carte de la Belgique, en une très-grande feuille. Prix « 1,25.

Carte itinéraire de la Belgique, et de la Hollande. Prix « 1,25.

Petite carte de la Belgique et de chaque province séparément. L'ensemble formant un petit atlas. Prix « 2,00.

Tableau des distances des villes de la Belgique et de la Hollande. Prix « 1,25.

Carte de l'Europe, de l'Asie, de l'Afrique, de l'Amérique septentrionale, de l'Amérique méridionale, et de l'Océanie. Chacune de ces parties, composée de 6 feuilles, se vend séparément. Prix « 4,00.

Mappemonde, en 8 feuilles. Prix « 8,00.

Carte de l'île de Java, en 2 feuilles. Prix « 3,00.

Dictionnaire géographique de la province de Liége, 1 vol. in-8°. « 18,00.

——— *Namur*, 1 vol. in-8°. « 18,00.

Annuaire Industriel et Administratif de la Belgique, 1 vol. in-8° à 2 colonnes, de plus de 900 p. Prix « 5,50.

Traité Elémentaire d'Art Militaire et de Fortifications, par M. Gay de Vernon; 2 vol. in-8°. Prix « 15,00.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers